

# **Preventie- en handhavingsplan**

## **Drank en Horecawet**

### **Gemeente Rozendaal**

**2014 - 2018**

## **Preventie en handhavingsplan Drank en Horeca Gemeente Rozendaal**

### **Inleiding**

In 2013 is de nieuwe Drank- en Horecawet (in het vervolg DHW) in werking getreden. Ter uitvoering van die wet heeft uw raad op 17 december 2013 een verordening paracommercie vastgesteld en dient er, op grond van artikel 43a van de wet, een preventie en handhavingsplan te worden vastgesteld. De wet schrijft voor dat de gemeenteraad iedere 4 jaar een dergelijk plan opstelt. Deze notitie betreft de uitwerking van die verplichting.

Rozendaal beschikt niet over eigen handhavingsambtenaren maar maakt op diverse terreinen (Bouw- en woningtoezicht, milieu en handhaving van de algemene plaatselijke verordening (hierna te noemen APV) gebruik van de handhavingsambtenaren van de gemeente Rheden. De door de raad vastgestelde verordening is daarom gebaseerd op die van de gemeente Rheden en, net als de Rhedense verordening, geïncorporeerd in de APV.

Met Rheden is overeenstemming bereikt over de uitvoering van de verplichte handhaving van de drank en horecawet voor de gemeente Rozendaal. Dit handhavingsplan is daarom eveneens gebaseerd op het handhavingsbeleid van de gemeente Rheden.

In de nota worden de doelstellingen van de gemeente Rozendaal ten aanzien van de invoering van de nieuwe Drank- en Horecawet beschreven, de activiteiten die worden uitgevoerd om het alcoholgebruik onder jongeren te voorkomen alsmede het toezicht en de handhaving op de regels aangaande alcohol.

### **1 Introductie nieuwe Drank- en Horecawet**

De afgelopen jaren is er vanuit de (lokale) overheid en haar partners steeds meer aandacht besteed aan het alcoholgebruik van jongeren. Ook de gemeente Rozendaal heeft zich in regioverband actief bezig gehouden met het thema Jeugd en Alcohol (participatie in het regioproject jeugd en alcohol).

De nieuwe DHW is met name gericht op het tegengaan van schadelijk alcoholgebruik door jongeren en het terugdringen van alcoholgerelateerde overlast. De wettelijke leeftijd om alcohol in bezit te hebben is dan ook verhoogd van 16 naar 18 jaar.

*De belangrijkste wijzigingen in de Drank- en Horeca Wet zijn:*

- De gemeenteraad moet een verordening vaststellen om paracommerciële horecabedrijven te reguleren (vastgesteld op 17 december 2013).
- Op basis van de wet dienen de gemeenteraden periodiek (1 x 4 jaar) een Preventie- en Handhavingsplan Alcohol vast te stellen. In dit plan wordt beleid geformuleerd t.a.v. de activiteiten die worden uitgevoerd om het alcoholgebruik onder jongeren terug te brengen en de manier waarop de gemeente invulling geeft aan het handhavingsbeleid
- Het is strafbaar om onder 18 jaar alcohol in bezit te hebben (art. 45 DHW);
- Met betrekking tot de uitvoering van de wet wordt de burgemeester bevoegd i.p.v. het college van burgemeester en wethouders. De burgemeester geeft vergunningen af, kan een vergunning intrekken en kan een vergunning schorsen (tot max. 12 weken).
- Het toezicht op en de handhaving van de DHW gaat over van de voedsel- en waren autoriteit (NVWA) naar de gemeente. De burgemeester ziet toe op de naleving van de wet in de gemeente.

## **2 Doelstellingen preventie- en handhavingsbeleid**

### *Alcoholgebruik door jongeren*

Rozendaal heeft in het recente verleden geparticipeerd in het regionale project "Alcohol en jeugd". Via dit project heeft de gemeente geïnvesteerd in bewustwording. Dit is gedaan door een combinatie van voorlichting, preventie en handhaving.

Uit de resultaten van het EMOVO onderzoek 2011 (het 4-jaarlijkse onderzoek van de Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) naar de gezondheidssituatie van jongeren in klas 2 en 4) blijkt voor de regio Arnhem (met Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden en Rozendaal) dat er sprake is van een sterke afname van het alcoholgebruik door jongeren in de laatste jaren.

Rozendaal kent slechts 8 inrichtingen met een drank en horecaverunning. Slechts een drietal van die inrichtingen wordt voor een belangrijk deel ook door jongeren bezocht. Het betreft de sportkantines van de drie voetbalverenigingen op sportpark De Pinkenberg. In deze zogenaamde paracommerciële instellingen mogen enkel zwak-alcoholische dranken worden geschonken. De schenktijden van deze instellingen zijn door de gemeenteraad op grond van zijn verordening beperkt, waarbij tevens een verbod op zogenaamde "happy hours" is ingesteld. De nieuwe Drank en horecawet heeft het alcoholgebruik daarnaast beperkt tot de minimumleeftijd van 18 jaar.

Overigens hebben het gemeentebestuur in de afgelopen jaren zelden of nooit klachten over alcoholgebruik door jongeren bereikt. Niettemin neemt het gemeentebestuur zijn verantwoordelijkheid en is het zijn intentie om het schadelijk alcoholgebruik door jongeren te blijven tegengaan. Dit laat onverlet dat de primaire verantwoordelijkheid terzake bij de ouders ligt, op welke verantwoordelijkheid de gemeente dan ook een beroep wil doen.

### *Doelstelling:*

Samengevat stelt de gemeente Rozendaal zich ten doel om het schadelijk alcoholgebruik onder jongeren te blijven tegengaan. Dat laat onverlet de verantwoordelijkheid terzake van hun ouders, op welke verantwoordelijkheid de gemeente dan ook een beroep zal doen.

### *Alcoholgebruik Volwassenen:*

Onlangs heeft het gemeentebestuur kennis genomen van de monitor van de gezondheidsregio betreffende de regio in zijn algemeenheid en het daarbij behorende onderzoek naar de gezondheid in Rozendaal. De monitor had betrekking op de volwassenen tussen 19 en 65 jaar en de senioren vanaf 65 jaar. Eén van de weinige aandachtspunten die naar voren kwam, was het (overmatig) alcoholgebruik onder volwassenen.

### *Overlast en verstoring van de openbare orde*

Van overlast en verstoring van de openbare orde door het gebruik van alcohol is in Rozendaal de laatste jaren niet of nauwelijks sprake. Dat wil de gemeente graag zo houden.

Mocht er toch sprake zijn van overlast dan biedt de nieuwe Drank en Horecawet de gemeente meer mogelijkheden om deze overlast te verminderen. In tegenstelling tot de oude wet is het vanaf 1 januari 2014 strafbaar voor jongeren onder de 18 jaar alcohol in bezit te hebben.

### *Beperken administratieve lasten*

In lijn met de wet vindt het gemeentebestuur dat de administratieve lasten voor de ondernemers door vereenvoudiging van het vergunningstelsel zoveel mogelijk beperkt moeten worden. Die vereenvoudiging is feitelijk al door de introductie van de wet gerealiseerd. Onder andere doordat wijzigingen in de leidinggevenden van een inrichting via een melding door te voeren zijn, waar voorheen de hele vergunning moest worden gewijzigd. Hierdoor besparen de ondernemers zowel tijd als kosten.

### *Uitvoering handhaving mandateren*

Het toezicht op en de handhaving van de Drank en Horecawet is van de voedsel- en waren autoriteit (NVWA) overgegaan naar de gemeente. De burgemeester ziet toe op de naleving van de wet in de gemeente. Rozendaal beschikt niet over eigen handhavers maar maakt op diverse gebieden (bouw- en woningtoezicht, milieu, Algemene plaatselijke verordening, gebruik van de handhavers van buurgemeente Rheden. Teneinde aan onze wettelijke verplichtingen te voldoen is aansluiting gezocht en collegiaal gevonden bij het handhavingsbeleid (bij de handhavers) van Rheden.

## **3. Uitvoering preventie en handhaving:**

### **Regelgeving**

*Verplichte verordening paracommercie, als onderdeel van de Algemene Plaatselijke Verordening Rozendaal:*

Ter uitvoering van de wet heeft de gemeenteraad op 17 december 2013 een verordening paracommercie vastgesteld en die geïncorporeerd in de Algemene plaatselijke verordening (APV). De verordening omvat regels voor bijvoorbeeld sportverenigingen en culturele instellingen met een drank en horecaverunning. Die regels betreffen onder andere de verstrekkingstijden, een beperking van de zogenaamde "happy hours", en een verbodsbepaling ten aanzien van het verstrekken van sterke drank.

### *Handhaving bepaling horecaexploitatievergunning*

Op grond van de algemene plaatselijke verordening is het verboden een openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester. Een aantal gemeenten heeft in het kader van een dereguleringsoperatie deze horeca-exploitatievergunning uit de APV geschrapt. Rozendaal heeft deze bepaling altijd gehandhaafd omdat dit een extra stok achter de deur is om ondernemers te bewegen zorg te dragen voor een goede ordevoering in en rond hun onderneming.

### **Preventie:**

#### *Volksgezondheid*

De basis voor de activiteiten die plaats vinden in het kader van 'preventie Jeugd en Alcohol' ligt in de regionale nota "Gezond verbinden 2012 – 2014", die in 2012 door de gemeenteraad is vastgesteld. De coördinatie van de aanpak preventie Jeugd en Alcohol is belegd bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de coördinator van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

#### *Voorlichting:*

De gemeente wil blijvend voorlichting geven over de nadelige gevolgen van (overmatig) alcoholgebruik door jongeren (maar ook door volwassenen) door middel van publicaties op de website en periodiek op de vaste pagina openbare orde en veiligheid in het gemeenteblad.

### *Instructie Verantwoord Alcohol Schenken (IVA):*

De IVA (Instructie Verantwoord Alcohol schenken) is een cursus voor barvrijwilligers van paracommerciële instellingen, zoals buurt- en clubhuizen en sportkantines. Iedere barmedewerker dient op basis van de Drank- en Horecaverunning IVA-gecertificeerd te zijn en moet hiervoor een instructie volgen. De paracommerciële instellingen zijn hiervoor zelf verantwoordelijk. Barvrijwilligers worden getraind in verantwoord alcoholschenken, zodat zij meer weten over de effecten en risico's van alcohol en de relevante wetten. Ook wordt een adequate houding gestimuleerd bij het omgaan met riskant alcoholgedrag en onwelkom aankoopgedrag.

### **Toezicht en handhaving:**

#### **Toezicht:**

De taken in het kader van de DHW omvatten het toezicht op vrijwel de gehele DHW. Dit betekent de controle van het vergunningenstelsel als ook de verkoopverboden en in het bijzonder de leeftijdsgrenzen in de horeca (inclusief sportkantines en andere niet-commerciële horeca).

De burgemeester kan ambtenaren als toezichthouders op de DHW aanwijzen.

Omdat Rozendaal niet over eigen toezicht houders beschikt heeft hij ambtenaren met toezichthoudende taken van de gemeente Rheden gemandateerd.

Deze door de Burgemeester aangewezen toezichthouders zijn tevens Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) en beschikken over opsporingsbevoegdheden zoals weergegeven in Titel III, artikel 18 t/m 23 van de Wet op de economische delicten. Van deze bevoegdheden mag gebruik worden gemaakt als er een redelijk vermoeden is van een strafbaar feit.

Rozendaal kent slechts 8 inrichtingen met een drank en horecaverunning.

Het betreft:

1. Restaurant The Hunting Lodge
2. De Oranjerie van Kasteel Rosendael
3. Kasteel Rosendael tbv de Rozendaalse schutterssociëteit
4. De Koninklijke Rosendaalsche Kapel, tbv Rosendaalselaan 3
5. Het Openluchttheater
6. De kantine van de Velpse Voetbal en Athletiekvereniging VVO
7. De kantine van Sportclub Veluwezoom
8. De kantine van Voetbalvereniging DVOV

Gelet op het karakter van bovengenoemde inrichtingen en het uitgangspunt van de wetgever ten aanzien van het alcoholgebruik onder jongeren lijken met name de laatste drie inrichtingen van deze lijst aandacht te behoeven.

Voorgesteld wordt dan ook om deze inrichtingen jaarlijks aan een controle te onderwerpen. Daarnaast ligt hier een belangrijke verantwoordelijkheid bij de besturen van de betreffende verenigingen. De burgemeester heeft in het recente verleden een onderhoud gehad met de voorzitters van verenigingen, waarbij ook het gebruik van alcohol ter sprake is gekomen. Indien noodzakelijk zal hij hen op hun verantwoordelijkheid terzake aanspreken.

De nieuwe Drank en horecawet is naast het tegengaan van schadelijk alcoholgebruik door jongeren gericht op het terugdringen van alcoholgerelateerde overlast. Gelet op het karakter van de overige inrichtingen en het feit dat het gemeentebestuur zelden of nooit klachten over onverantwoord alcoholgebruik bereiken, zou bij de overige inrichtingen kunnen worden volstaan met een controlefrequentie van 1 keer in de twee jaar.

Daarnaast kan op verzoek van de gemeente tussentijds worden gecontroleerd als daar aanleiding voor is alsmede ten aanzien van eenmalige ontheffingen van de Drank en Horecawet ten behoeve van evenementen. Prioritering van thema's en planning van deze activiteiten wordt gedeeld en afgestemd tussen de gemeente en de gemandateerde toezichthouders.

### **Handhaving.**

Naast het toezicht op de naleving van regels, treedt de gemeente handhavend op bij het niet naleven van regels. De toezichthouders brengen verslag van hun controle uit aan de gemeente Rozendaal.

Op basis van dat verslag heeft de gemeente een aantal instrumenten om op te treden als blijkt dat de regels onvoldoende worden nageleefd:

- Het uitdelen van een waarschuwing
- Het opleggen van een dwangsom/toepassen van bestuursdwang;
- Het schorsen of intrekken van een vergunning;
- De sluiting van een horeca-inrichting

Tegen het opleggen een bestuurlijke sanctie, staat rechtsbescherming open door bezwaar en beroep te maken. Dit kan een nieuw onderwerp zijn voor de gemeentelijke bezwaarschriftencommissie.

De handhaving gaat uit van een zich herhalend en cyclisch proces (beleid, uitvoering, evaluatie en bijstelling), waarbij de inzet van preventieve instrumenten de voorkeur heeft boven de repressieve. Bedrijven en burgers zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor regelnaleving. Bij niet-naleving treedt de gemeente consequent op.

### **Beoogd resultaat:**

*Zoals hierboven reeds gemeld is er de laatste jaren sprake van een sterke afname van het alcoholgebruik door jongeren in de regio (Arnhem, Rheden, Rozendaal, Renkum en Doesburg). Daarnaast hebben het gemeentebestuur de laatste jaren zelden of nooit klachten (overlast)klachten in relatie tot overmatig drankgebruik (door jongeren) bereikt. Dat status quo wil de gemeente minimaal handhaven en waar mogelijk verbeteren.*

### **Afstemming en evaluatie**

Om een goede afstemming over de uitvoering van de handhaving te bewerkstelligen vindt 1x maal per jaar overleg plaats namens de mandans met de mandataris en tussentijds als dat noodzakelijk is.

